

هدیر امروز

نشریه دانشجویی

شماره دوم ۱۶ اسفند سال ۱۴۰۲

بাহمکاری انجمن علوم سیاسی دانشگاه شاهد

ندای ملت با شیپور انتخابات

در این قسمت میخوانیم:

چرا رای دهیم؟

انتخابات یا انتصابات؟

دست آوردهای مجلس؟

و پاسخ به شبهات انتخاباتی

سرديپير

محمد امين يونسي
مدير مسئول

عمران زر علي
نوبسته

محمد مهدي قدرتي

وېراستاران

سروش سمپاري

فخرالدين محمدي

محمد حسين حامد

طراح صفحه

مليکا سادات سنجرى

تصويرگر

عمر ثيا افغني

فهرست

۱ مهندسی انتخابات

۳ مجلس مگر چکار کرده است؟

۹ آیا مجلس
عملکرد فوق العاده ای داشته؟

۱۰ اگر رای ندهیم
دقیقا چه اتفاقی می افتد؟

۱۱ بررسی چند شبهه انتخاباتی

مهندسی انتخابات

انتخابات به عنوان یکی از ارکان دموکراسی و پایه‌های حکمرانی خوب در جهان محسوب می‌شود چراکه به طریق آن می‌توان به یک فضایی که نظرهمگان در آن دخیل است رسید و کشور را به سوی مطلوبات مردم هدایت کرد. در کشور ما در عرصه‌های مختلف انتخابات برگزار می‌شود که یکی از این مهم‌ترین این عرصه‌ها انتخابات مجلس شورای اسلامی است. مجلس به عنوان یک نهاد قانون‌گذاری و قوه مقننه در کشور وظیفه ریل‌گذاری مسیر پیشرفت و تعالی کشور را بر عهده دارد. نهاد مجلس به خودی خود دارای جایگاه ویژه و استثنایی‌ای در قانون اساسی و ساختار قدرت کشور دارد به طوری که اختیارات آن بسیار زیاد است؛

اما ما باید چه کنیم تا بتوانیم سهم خود را در حکمرانی کشور ایفا نموده و نظرات و مطلوبات خود را در اداره کشور سهیم کنیم؟ پاسخ ساده است، اول از همه شناخت نامزد اصلح و دوم نیز رأی دادن به این نامزد می‌تواند به ما در جهت بهتر شدن اوضاع کمک کند. تمامی نامزد های انتخاباتی برای این مقطع - یعنی نزدیک به انتخابات- توسط شورای نگهبان مورد بررسی قرار گرفته و با بررسی‌های تخصصی به تأیید این شورا می‌رسند.

حال اجازه دهید شبهه‌ای را بررسی کنیم که شاید ذهن بسیاری از ما را درگیر خود کرده باشد؛

چرا منتخبین دوره‌های قبل دوباره توسط شورای نگهبان تأیید نمی‌شوند؟

یعنی تمام این مدت در مجلس به اموراتی می‌پرداختند که خلاف بوده و حالا از ورود

دوباره به مجلس منع می‌شوند؟

پاسخ این سؤال بسیار ساده است!

تأیید شورای نگهبان یک تأیید کاملاً موقت

برای انتخابات جاری است و حکم مصونیت ابدی

کسی را ندارد! همین شورا در انتخابات بعدی می‌تواند

تشخیص دهد که این شخص صلاحیت حضور در

مجلس را ندارد و یا حتی ممکن است تخلفی از او سردهد

که مانع از تأیید شدن او باشد اما این به آن معنا نیست

که هرکسی که وارد مجلس شد و در دور بعد نتوانست

تأیید شود دزد و شارلاتان بوده و در طی این چهار سال

به مملکت خیانت کرده است! سازوکارهای نظارتی مجلس

شورای اسلامی خود سیستمی قوی و تحسین برانگیز است

که به تخلفات نمایندگان بدون تساهل رسیدگی می‌کند. برای مثال

مواردی همچون هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان، کمیسیون اصل ۹۰

و حراست مجلس از نهادهای نظارتی مجلس محسوب می‌شوند که

ابزارهای لازم برای پیشگیری و رسیدگی به تخلفات را دارا می‌باشند.

نزدیک به نیمی از مردم ایران مستاجر هستند. بنابراین، تامین مسکن، اولین اولویت معیشتی مجلس یازدهم و دولت سیزدهم است که برای حمایت از ساخت سالانه یک میلیون مسکن دنبال شد. با اجرائی شدن قانون جهش تولید و تأمین مسکن، طرح نهضت ملی مسکن شروع شد. با وجود کارشکنی‌ها در تحویل زمین‌های دولتی از سوی برخی دستگاه‌ها و ارگان‌ها و همچنین بدعهدی بخش زیادی از نظام بانکی، تاکنون ساخت دو میلیون و ۲۰۰ هزار واحد مسکن آغاز شده و به طور متوسط، پیشرفت ۳۰ درصدی دارد. همچنین ۴۰۰ هزار واحد از جمله ۱۱۷ هزار مسکن مهر و ۲۸۳ هزار واحد روستایی، نوسازی بافت فرسوده و دیگر اجزای این قانون در دو سال اخیر، به مردم تحویل داده شده است.

مجلس مگر چه کار کرده است؟! اطلاع نداشتن از اقدامات انجام گرفته توسط مجلس شاید مهم‌ترین علت تردید برخی‌ها درباره شرکت در انتخابات باشد.

مهم‌ترین ضعفی که می‌توان از آن یاد کرد شاید نه صرفاً خود عملکرد بلکه بازتاب رسانه‌ای این عملکردهاست. اجازه دهید چند مورد از مواردی را که مجلس شورای اسلامی در دور یازدهم که حدود سه ماه به پایان آن مانده است و به عرصه عمل رسانده یا پیش‌نیازهای آن را فراهم کرده است ذکر و آن‌ها را بررسی کنیم.

اول، نهضت مسکن‌سازی

هزینه اجاره مسکن، بیشترین سهم را در هزینه‌های مستاجران که اغلب از قشر کارگر، کارمند، معلم

و امثالهم هستند دارد.

تصویب قانون تسهیل صدور مجوز کسب و کارها

حمایت از کسب و کارها و تولیدات داخلی، تسهیل اشتغال جوانان و همچنین جرم‌انگاری درخواست مدارک اضافی هنگام استعلام ماموران از مفاد این قانون است. رانت مجوزدهی با مصوبه مجلس کاهش یافت اما هنوز هم اشکالاتی در اجرا وجود دارد. با این حال تبدیل به قانون شدن تسهیل صدور مجوزها، گام بلندی در راه مانع زدایی از روند اقتصاد کشور و بزرگ‌تر شدن اقتصاد کشور به لحاظ کمی و کیفی است.

مردم در گذشته برای اخذ مجوز کسب و کاریا باید پارتی می‌داشتند یا سال‌ها پله‌های ادارات را بالاوپایین می‌رفتند اما مجلس، صدور مجوزها را هم برخط کرد و زمان آن به سه روز تا سه ماه کاهش یافت.

پیگیری مطالبات بازنشستگان

پاسخ به مطالبه ۱۰ ساله بازنشستگان اولویت مجلس بوده است. اگرچه دولت با کمبود منابع مواجه بوده و هست، با این وجود همسان‌سازی حقوق بازنشستگان، یکی از مطالبات مهم پیشکسوتان جامعه است. مجلس یازدهم در سال ۱۴۰۰ در یک اقدام مهم و ضد تبعیض با اختصاص ۹۰ هزار میلیارد تومان همسان‌سازی بازنشستگان تامین اجتماعی و بازنشستگان کشوری را کلید زد و این طرح همچنان ادامه دارد.

از طرفی مجلس با موافقت دولت

در برنامه هفتم توسعه، همسان‌سازی

دریافتی بازنشستگان با کارکنان دولتی

هم‌تراز را به تصویب رساند. به همین

منظور دولت موظف شده است که

هر سال حقوق بازنشستگان را

بیش از کارکنان دولت افزایش دهد؛

به گونه‌ای که طی سه سال اول برنامه

هفتم توسعه دریافتی بازنشستگان به

۹۰ درصد دریافتی کارکنان دولتی هم‌تراز

برسد.

اصلاح ساختار بودجه

اصلاح ساختار بودجه، اگرچه یک اقدام کلان مجلس بود اما نتایج ملموسی در زندگی مردم داشت. این امر به محدود شدن بستر کسری بودجه دولت کمک کرد و در کاهش شتاب قیمت‌ها یا همان کاهش نرخ تورم نقش داشت. اشکالات ساختار بودجه یکی از عوامل تورم است؛ بنابراین، مجلس هم بودجه را دو مرحله‌ای و افزایش سقف بودجه را متوقف کرد. البته ناگفته نماند که در جریان بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۳، مجلس تا حدودی از قانون خود انحراف داشت که نگرانی‌هایی درباره بروز کسری در سال بعد به وجود آورد، اما اصل اصلاح ساختاری بودجه اقدام مثبتی بود که باید در سال‌های بعد با حضور نمایندگان توانمند، ادامه یابد.

تصویب قانون معاملات خودروهای دست دوم

با تصویب این قانون سامانه خرید و فروش خودروهای دست دوم راه‌اندازی شد و مردم با اطلاع از ممنوعیت یا عدم ممنوعیت معاملاتی مالک خودرو، وضعیت بیمه، تصادفات و مشخصات فنی خودرو اقدام به معامله می‌کنند و امکان فروش خودرو به چند نفر و جعل اسناد و... از بین رفت.

ضمناً مجلس در این دوره مدیریت خزانه را یکپارچه و اعتباری کرد و جلوی رسوب پول‌ها را گرفت. شرکت‌های دولتی هم مجبور شدند صورت‌های مالی‌شان را شفاف کنند. بر این اساس تنظیم بودجه هوشمند شد. تا قبل از طراحی سامانه جدید در مجلس یازدهم، سازمان برنامه سند بودجه را به مجلس می‌آورد و مجلس پس از بررسی، اصلاحات سند را به سازمان برمی‌گرداند.

الان ارتباط بین احکام بودجه و جداول آن معنادار شده و به صورت برخط برهزینه‌کرد بودجه نظارت می‌شود.

اصلاح قانون تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی

اگرچه مجلس یازدهم در بخش کشاورزی دستاوردهای متعدد و اثربخشی داشته اما آن طور که برخی از کارشناسان بخش کشاورزی می‌گویند

یکی از مهم‌ترین دستاوردهای این مجلس اصلاح قانون تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی بود که توانست اعتماد کشاورزان و جامعه را به خود جلب کند. با توجه به نارضایتی کشاورزان (گندم‌کاران) از نرخ و زمان قیمت اعلامی خرید تضمینی محصولات اساسی به ویژه گندم در طی سالیان مختلف، مطالبه‌ای برای اصلاح

این روند در قالب «طرح اصلاح تبصره ۱ و ۲ قانون تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی مصوب ۱۳۶۸»

در مجلس شورای اسلامی ایجاد و پیگیری شد.

به دنبال تامین رضایت گندم‌کاران از مبلغ خرید تضمینی و به تبع آن افزایش تولید داخلی گندم، میزان خرید تضمینی توسط دولت افزایش و میزان

وابستگی به واردات برای تامین نیاز داخلی کاهش یافت و کشور در تامین گندم نان خودکفا شد. براساس اعلام شرکت بازرگانی دولتی ایران، در سال جاری نزدیک به ۱۰ میلیون و ۵۰۰ هزار تن گندم از کشاورزان خریداری شده است که نسبت به سال ۱۴۰۱، بیش از ۴۴ درصد و نسبت به سال ۱۴۰۰، بیش از ۱۲۸ درصد رشد را نشان می‌دهد.

مصوبات مهم برای اقشار ضعیف

بهبود وضعیت معیشتی و توانمندسازی اقشار کم درآمد برای مجلس یازدهم و دولت سیزدهم، اولویت اول است و تامین مسکن آنان در صدر اولویت‌هاست اما زندگی امروز آنان هم مهم است. به همین دلیل و به عنوان مثال با تصویب مجلس، حقوق سربازان ۱۲ برابر شد و شش میلیون نفر به طور رایگان بیمه شده و کالا برگ الکترونیک تصویب و اجرا شد. همچنین رتبه‌بندی معلمان به سرانجام رسید. رتبه‌بندی معلمان، طرحی بود که دولت و مجلس قبلی جرات و توان طرح و اجرای آن را نداشتند اما در دوره دولت و مجلس فعلی اجرایی شد. در تبصره ۱۸ بودجه سنوات گذشته، بیش از ۱۵۰ هزار میلیارد تومان را برای اشتغال استان‌ها، خارج از رویه‌های تخصیص بودجه، به خود استان‌ها سپرده شد که تاثیرات مهمی بر اشتغال‌زایی در سطح محلی داشت. قوانین مربوط به شفافیت، مدیریت تعارض منافع، حمایت از سوت‌زنی و مبارزه با انحصار تصویب شدند؛

هرچند در اجرا دچار مشکلاتی است و مجلس در بعد نظارتی باید قوی‌تر عمل کند؛ بخصوص در بحث تعارض منافع و انحصارات؛ مانند خودرو. البته این‌ها تمام مصوبات مجلس نیست و اجرای بعضی از آنها، همت بیشتر دولت و نظارت قوی‌تر مجلس را می‌طلبد. و موارد دیگری همچون هوشمند سازی نظام مالیاتی، اصلاح قانون مبارزه با قاچاق ارز، طرح تأمین مالی تولید و جهش تولید دانش بنیان، قانون جهش تولید مسکن، قانون مالیات بر خانه‌های خالی برای جلوگیری از احتکار مسکن، و طرح ساماندهی اجاره‌بها برای اجاره مسکن، دوازده برار کردن حقوق سربازان، رایگان بیمه کردن شش میلیون نفر، تصویب کردن طرح کالا برگ الکترونیک، قانون ساماندهی صنعت خودرو، قانون جوانی جمعیت، طرح رتبه‌بندی معلمان، قانون اقدام راهبردی، قانون مدیریت داده‌ها، قانون مالکیت صنعتی، قانون امنیت زنان، قانون امنیت غذایی و غیره.

یعنی با این حساب مجلس عملکرد فوق‌العاده‌ای داشته؟

اگر بخواهیم یک جواب کلی بدهیم باید بگوییم بله! مجلس یازدهم بسیار در سطح بالایی خدمات خود را به ایران و مردم ایران عرضه کرده است و توانسته عملکرد بسیار بسیار بهتری نسبت به مجالس دیگر در کشور به ثبت برساند؛ اما این هیچگاه به این معنا نیست که بدون عیب و نقصی بوده است. در هر دوره‌ای، در افرادی که منتخب ملت می‌شوند ممکن است مواردی وجود داشته باشد که عملکرد ضعیفی داشته و اقداماتی نادرست انجام داده باشند و یا نمی‌توانند آنگونه که لازم است رضایت مردم را جلب کنند. برای مثال در مجلس کنونی قانون شفافیت که یکی از اصلی‌ترین وعده‌ها بود

کمی با تأخیر و اصلاحات به تصویب مجلس رسید اما به صورت کامل و جامع تمام قوادرآن لحاظ شدند و اکنون در مجمع تشخیص مصلحت نظام به سر می‌برد. بطور کلی ایرادات بر همه مجالس

وارد است که این مجلس نیز از آن مستثنی نیست اما با رعایت جوانب حق و انصاف باید گفت که عملکرد این مجلس نمره بالایی را دریافت می‌کند.

اگر رأی ندهم

دقیقاً چه اتفاقی می‌افتد؟

شاید تصور اولیه برای این باشد که رأی ندادن یک شخص اثر خاصی بر چیزی نگذارد در حالی که تک‌تک آرای که هر شخص داخل صندوق رأی می‌اندازد، به حد و اندازه خود در تصمیم‌گیری امورات کشور تاثیرگذار است. با رأی ندادن:

یک: از حق خود باز می‌مانیم!

به عنوان یک ایرانی حق رأی به ما اعطا شده است و یک غیرایرانی

حق رأی دادن را ندارد چرا که شهروند این کشور نبوده و امان دخالت در تصمیم‌گیری‌های داخلی ما را ندارد!

دو: با رأی ندادن در واقع شما زمینه را برای غلبه عده‌ای محدود که نظری خاص بر افراد خاصی دارند را بر اولویت عمومی جامعه که بنابر تشخیص درست است را ترجیح می‌دهید! چرا اینقدر تأکید بر مشارکت بالا است؟ زیرا تنها با مشارکت بالا و دخالت دادن سلايق مختلف می‌توان به ایده کلی و جمعی درباره مجلس رسید و از طیف‌های مختلف در زمینه حکمرانی و قانون‌گذاری کشور در مجلس حضور داشت.

سه: با رأی ندادن نه تنها چیزی درست نمی‌شود، بلکه زمینه رو به اقلیت‌گرایی پیش رفته و باعث در نظر نگرفتن خواسته‌های مردم در مجلس می‌شود؛ اینجا است که به جای اینکه مجلس خانه ملت باشد تبدیل به مکانی برای گردهمایی گروه‌های نمایندگان باندهای مختلف می‌شود.

ما همه اثرگذاریم

بررسی چند شبهه انتخاباتی

که مخالفان انتخابات

پاسخی برای آن‌ها ندارند:

چنانچه مشکلی در کشور وجود نداشته باشد پس افراد منتخب قرار است چه فعالیت مثبتی انجام دهند و کدام گره را از کار مردم بگشایند؟ اگر مسئولان در جهت حل مشکلات مردم فعالیت نمی‌کنند، پس این همه مراجعه حضوری مردم به مسئولان با چه امیدی است؟ اعتراض‌هایی که گاهی به برخی تصمیم‌گیری‌ها انجام میشود، با چه نیتی است؟

اگر حکومت ایران به قول بعضی دیکتاتوری است، چرا اصلاً انتخابات برگزار می‌کند؟ خب مثل عربستان عمل کند که در آن هیچ رای‌گیری انجام نمی‌شود؟ اگر حکومت ایران اهل ارائه‌ی آمار دروغ است پس چرا اینقدر سعی می‌کند مردم را به مشارکت قوی در انتخابات دعوت کند؟ مگر نمیتواند با ارائه یک آمار دروغ میزان مشارکت را بالا اعلام کند؟ اگر آنچه در ایران رخ می‌دهد انتصابات است، نه انتخابات، پس چرا در هر دور از انتخابات این همه افراد مختلف نامزد می‌شوند و این همه هم هزینه تبلیغات می‌کنند؟ اگر وجود مشکلات در کشور باید دلیلی برای عدم مشارکت مردم در انتخابات باشد.

رای دادن اثر دارد و به عنوان یک
مسئولیت همگانی برای ما ایرانیان
واجب است که با شرکت در انتخابات
بتوانیم برای افراد اصلح زمینه حضور در
حکمرانی کشور را فراهم آوریم.

